

Læring og refleksjon

TRYGG PASIENTBEHANDLING KREVER ET ÅPENT YTRINGSKLIMA

Læring og refleksjon

Publisert 17. juni 2025

ISBN 978-82-8465-041-8

Målet er at rapporten og undersøkelsen vår skal bidra til læring, refleksjon og forbedring på alle nivåer i helsetjenesten. Vi har laget noen refleksjonsspørsmål knyttet til funnene i denne rapporten. De kan være nyttige for de som ønsker å videreutvikle ytringsklimaet på arbeidsplassen og bidra til refleksjon og læring som kan hjelpe virksomhetene til å åpne for konstruktiv dialog om temaet ytringsklima.

Se [eget materiell til læring og refleksjon](#) for rapporten.

Refleksjonsspørsmål til ledere

Ledelse og rollemodeller

- Hvordan kan vi som ledere være gode rollemodeller for å fremme et åpent ytringsklima?
- Hvordan håndterer jeg som leder kritiske ytringer – med nysgjerrighet eller med motstand?
- Hvordan får våre ledere opplæring i grensegang mellom ytringsfrihet, lojalitetsplikt og omdømmetenkning?

Ytringsfrihet og kommunikasjonsstrategi

- I hvilken grad legger vår interne kommunikasjonsstrategi og interne retningslinjerbegrensninger på ledere og medarbeideres ytringsfrihet?
- Hvor tydelig er det beskrevet i interne dokumenter hvilken frihet ledere og medarbeidere har til å ytre seg i ulike eksterne kanaler?

Refleksjonsspørsmål til alle

Felles ansvar og kulturbygging

- Hva kan du selv gjøre for å bidra til et åpent ytringsklima?
- Hvordan kan vi som kollegaer støtte hverandre i å si fra – også når det er vanskelig?
- Hvordan kan vi bygge en kultur der det er trygt å gjøre feil – og lære av dem?

Ytringsfrihet og lojalitetsplikt

- Hva innebærer det at vi som ansatte har ytringsfrihet?
- Hva er det greit å uttale seg om offentlig uten at det går utover grensen til lojalitetsplikten?
- Har vi eksempler på hva det ikke er greit å uttale seg om offentlig?
- Kan vi komme på eksempler på at vi som ansatte har plikt til å informere offentligheten?

Om tillit

- Hvordan kan ansattes ytringer og åpenhet fra virksomheten bidra til å øke tilliten til virksomheten?
- Har vi eksempler på at ansattes ytringer kan bidra til å undergrave tilliten til virksomheten?

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924